

“ АРСЕНАЛ “ АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

СЪДЪРЖАНИЕ

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	<u>2</u>
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	<u>3</u>
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	<u>4</u>
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	<u>5</u>

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	<u>6</u>
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО. БАЗА НА ИЗГОТВЯНАЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	<u>8</u>
3. ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	<u>19</u>
4. ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ	<u>31</u>
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	<u>32</u>
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	<u>33</u>
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	<u>33</u>
8. РАЗХОДИ ЗА АМОРТИЗАЦИЯ	<u>33</u>
9. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	<u>33</u>
10. ДРУГИ РАЗХОДИ	<u>33</u>
11. БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИ АКТИВИ	<u>34</u>
12. НЕТНИ ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/РАЗХОДИ	<u>34</u>
13. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	<u>34</u>
14. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ	<u>35</u>
15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	<u>36</u>
16. СЪУЧАСТИЯ	<u>37</u>
17. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ	<u>37</u>
18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	<u>37</u>
19. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	<u>38</u>
20. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНЯ	<u>38</u>
21. ДАНЪЦИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	<u>40</u>
22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	<u>40</u>
23. РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ	<u>40</u>
24. РЕЗЕРВИ И ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ	<u>40</u>
25. НАТРУПАНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА	<u>41</u>
26. ПРОВИЗИИ	<u>41</u>
27. БАНКОВИ ЗАЕМИ	<u>41</u>
28. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	<u>42</u>
29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	<u>42</u>
30. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	<u>43</u>
31. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	<u>43</u>
32. ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ	<u>43</u>
33. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	<u>44</u>
34. ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА	<u>44</u>
35. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	<u>45</u>
36. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ	<u>46</u>
37. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	<u>47</u>
38. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО	<u>47</u>

“ АРСЕНАЛ “ АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА И ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
За периода, приключващ на 31 декември 2017 година
Всички суми са в хиляди български лева

	Приложения	Период, приключващ на 31.12.2017	Период, приключващ на 31.12.2016
I. Приходи от оперативна дейност		610 428	452 126
1. Нетни приходи от продажби	4.1	537 733	461 149
2. Финансирания	4.2	539	642
3. Изменения на запасите от продукция и НП	4.3	67 580	(12 031)
4. Придобиване на ДМА по стопански начин	4.4	4 576	2 366
II. Разходи по икономически елементи в т.ч.:		(461 581)	(348 382)
1. Разходи за материали	5	(196 857)	(152 359)
2. Разходи за външни услуги	6	(57 279)	(52 676)
3. Разходи за персонала	7	(177 721)	(123 688)
4. Разходи за амортизация	8	(10 768)	(7 160)
5. Провизии за задължения	9	(5 202)	(3 068)
6. Други разходи	10	(13 754)	(9 431)
III. Балансова стойност на продадените активи	11	(10 680)	(12 100)
IV. Резултат от оперативна дейност (I.+II.+III.)		138 167	91 644
V. Нетен резултат от промяна на валутни курсове	12	(1 362)	17
VI. Разходи/приходи от лихви	12	9	15
VII. Други финансови разходи/приходи	12	(641)	(377)
VIII. Счетоводна печалба/загуба преди данъци		136 173	91 299
IX. Разходи за данъци		(13 570)	(9 092)
- текущи корпоративни данъци	13	(14 180)	(9 750)
- отсрочени корпоративни данъци	13	610	658
X. Нетна печалба/загуба		122 603	82 207
XI. Друг всеобхватен доход			
XII. Общ всеобхватен доход:		122 603	82 207

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет.
 От името на “Арсенал” АД:

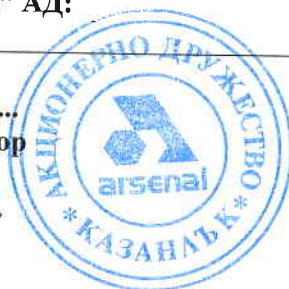
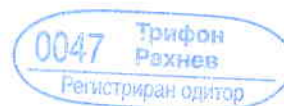
.....
 Изпълнителен директор

Дата: 20.02.2018г.

.....
 Съставител

Дата: 20.02.2018г.

Регистриран одитор:

“ АРСЕНАЛ ” АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Към 31 декември 2017 година

Всички суми са в хиляди български лева

	Приложения	Период, приключващ на 31.12.2017	Период, приключващ на 31.12.2016
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	14	102 412	83 498
Нематериални активи	15	441	551
Съучастия	16	10	10
Дългосрочни вземания	17	313	413
Активи по отсрочени данъци	18	3 801	3 191
		106 977	87 663
Текущи активи			
Материални запаси	19	368 061	280 879
Търговски и други вземания	20	27 166	35 228
Данъци за възстановяване	21	9 115	8 201
Парични средства и парични еквиваленти	22	143 728	95 408
		548 070	419 716
Общо активи		655 047	507 379
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Регистриран капитал	23	2 225	2 225
Резерви и допълнителен капитал	24	359 889	277 682
Натрупана печалба (загуба)	25	122 603	82 207
		484 717	362 114
Нетекущи пасиви			
Провизии	26	1 641	1 524
		1 641	1 524
Текущи пасиви			
Банкови заеми	27	0	0
Търговски задължения	28	133 756	120 348
Задължения към персонала и социално осигуряване	29	27 975	18 781
Данъчни задължения	30	4 914	3 026
Други задължения	31	1 386	714
		168 031	142 869
Общо пасиви		169 672	144 393
Приходи за бъдещи периоди	32	658	872
Общо капитал и пасиви		655 047	507 379

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет.
От името на “Арсенал” АД:

.....
Изпълнителен директор

Дата: 20.02.2018г.

.....
Съставител

Дата: 20.02.2018г.

Регистриран одитор:

0047 Трифон
Рахнев
Регистриран одитор

“ АРСЕНАЛ “ АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Всички суми са в хиляди български лева

Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
А Парични потоци от оперативна дейност		
1.Парични постъпления от клиенти	591 320	442 871
2.Парични плащания на доставчици	(360 932)	(316 272)
3.Парични плащания по възнаграждения	(173 388)	(125 265)
4.Парични потоци от положителни и отрицателни курсови разлики (нетни)	(974)	(91)
5.Платени данъци	(13 450)	(10 335)
6.Възстановени данъци и осигуровки	34 062	19 848
7.Други постъпления/плащания (нетни)	(410)	(403)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	76 228	10 353
Б Парични потоци от инвестиционна дейност		
1.Постъпления от продажба на имоти, машини и др.	105	10
2.Плащания за закупуване на имоти, машини и др.	(28 013)	(20 476)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(27 908)	(20 466)
В Парични потоци от финансова дейност		
1.Дългосрочни банкови заеми – нетен поток		
2.Краткосрочни банкови заеми – нетен поток		
3.Нетен паричен поток от лихви		
4.Други парични потоци от финансова дейност (нетни)		
Нетен паричен поток от финансова дейност		
Изменение на паричните средства през периода (нетно)	48 320	(10 113)
Парични средства на 1 януари	95 408	105 521
Парични средства на 31 декември	143 728	95 408

22

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет.

От името на “Арсенал” АД:

.....
Изпълнителен директор

.....
Съставител

Дата: 20.02.2018г.

Дата: 20.02.2018г.

Регистриран одитор:

.....

“ АРСЕНАЛ “ АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
За периода, приключващ на 31 декември 2017 година
Всички суми са в хиляди български лева

	Основен капитал	Законови резерви	Други резерви	Преоценъчен резерв	Натрупана печалба (загуба)	Общо
Баланс към 31 декември 2015г.	2 225	95 719	151 888		30 075	279 907
Ефект от промените в счетоводната политика						
Покриване на загуба						
Нетна печалба за периода					82 207	82 207
Друг всеобхватен доход						
Разпределение на печалбата		30 075			(30 075)	
Дивиденди						
Други изменения в собствения капитал						
Баланс към 31 декември 2016г.	2 225	125 794	151 888		82 207	362 114
Ефект от промените в счетоводната политика						
Покриване на загуба						
Нетна печалба за периода					122 603	122 603
Друг всеобхватен доход						
Разпределение на печалбата		82 207			(82 207)	
Дивиденди						
Други изменения в собствения капитал						
Баланс към 31 декември 2017г.	2 225	208 001	151 888		122 603	484 717

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет.
От името на “Арсенал” АД:

.....
Изпълнителен директор

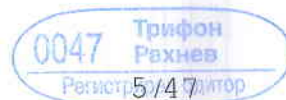
Дата: 20.02.2018г.

.....
Съставител

Дата: 20.02.2018г.

Регистриран одитор:

Приложения към Годишния финансов отчет

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

“Арсенал” АД е акционерно дружество, регистрирано в Старозагорски окръжен съд по фирмено дело № 1203/1992

Седалището и адресът на управление на “Арсенал” АД е: гр.Казанлък, ул. “ Розова долина”№100 тел. 0431 63322.

“Арсенал” АД не е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове в страната или чужбина.

В съответствие с чл.19, ал.5 от Закон за счетоводството, дружеството се класифицира в групата на „ големи предприятия „.

1.1. Собственост и управление

Разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
Акционерен капитал (BGN'000)	2 225 224	2 225 224
Брой акции (номинал 1 лев)	2 225 224	2 225 224
Общ брой на регистрираните акционери	164	222
в т.ч. „Арсенал-2000” АД брой акции	2 219 085	2 217 001
% на участие	99.72	99.63
Общ брой акции, притежавани от 164 физическите лица	6 139	8 223
% на участие на физическите лица	0.28%	0.37%
Акционери, притежаващи акции над 5% към 31.12.2017г.	Брой акции	% от капитала
“Арсенал 2000” АД	2 219 085	99.72%

Дружеството е с едностепенна система на управление и се управлява от Съвет на директорите в състав:

Янко Димитров Костадинов – Председател на СД и членове:

- Николай Христов Ибушев
- Добрин Цветанов Драгнев
- Станил Михалев Станилов
- Христо Николаев Ибушев

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор Николай Христов Ибушев.

Към 31.12.2017 г. средносписъчният брой на персонала в дружеството е 10 278 (31.12.2016 г. – 8 425) души.

Приложения към Годишния финансов отчет

1.2 Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството съгласно Чл. 5 от Устава е : производство и търговия в страната и зад граница на технологично оборудване, свръхтвърди материали и инструменти, универсална и специална екипировка, пружини, ловни материали, химически продукти, специална продукция , предприемаческа и строителна дейност, придобиване и управление на акции и дялови участия и предприятия; селскостопанско производство и преработка на селскостопанска продукция; инженеринг, маркетинг и мениджмънт; бартерни и реекспортни операции; търговия с недвижими имоти; отдаване под наем на материални активи; програмна, рекламна и импресарска дейност, консултантска и комисионна дейност, спедиторска дейност, превоз на пътници, стоки и товари в страната и чужбина, хотелиерство и ресторантьорство, сделки с интелектуална собственост, производство и продажба на студени и топли закуски, лизинг, дърводобив и дървообработване, шивашки услуги, търговия и дистрибуторска дейност в страната и чужбина с петролни продукти, тютюни и тютюневи изделия, производство и търговия в страната и чужбина със спиртни напитки, стоков и метрологичен контрол, измерване елементите на условията на труд, покупка на ценни книжа за собствени нужди и с цел препродажба в страната и чужбина, охранителна дейност, търговско и митническо представителство и посредничество, счетоводни и одиторски услуги, търговия и отдаване под наем на леки, лекотоварни, товарни и пътнически автобуси, брокерски услуги, информационна и издателска дейност, организация на търговски изложения, панаири, семинари и конференции, обучение, квалификация и преквалификация на кадри и всички видове дейности и услуги, незабранени от Закона.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2016-2017 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2017	2016
БВП в млн. лева	99 708	94 130
Реален растеж на БВП	4.0%	3.9%
Инфлация в края на годината	1.8%	-0.5%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.73478	1.76794
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.63081	1.85545
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00
Безработица (в края на годината)	7.1%	8.0%

** Данните за 2017 г. са текущи*

Източник: НСИ, БНБ

Приложения към Годишния финансов отчет

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1.База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на „ Арсенал „ АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2017г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени – в квалификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват

Приложения към Годишния финансов отчет

отделно. Изискванията за оповестяванията на промените в пасивите произлизащи от финансова дейност се представят отделно от промените при всички останали активи и пасиви. Ръководството е проучило и определило, че няма да се извършват допълнителни разширени оповестявания, свързани с нетния дългов капитал, вкл. и управлението му, доколкото дружеството се финансира изцяло с генерираните от дейността му нетни парични потоци и не ползва дългови финансови инструменти, вкл. заеми за финансиране на стопанската си дейност.;

МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не приет от ЕК) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби. Тази промяна пояснява отсрочените данъци при случаите, когато актив се оценява по справедлива стойност и оценката по справедлива стойност е по-ниска от данъчната база. Уточнението включва: а) временни разлики възникват независимо дали балансовата стойност на актива по-ниска от данъчната му основа; б) съответното предприятие оценява и преценява при определянето на своите бъдещи данъчни печалби дали би могло да приспада по-голяма сума от балансовата стойност на актива или не; в) ако според данъчното законодателство има ограничения за използването на данъчни печалби, срещу които може да се възстановяват определени отсрочени данъчни активи, то прегледът и оценката на възстановяването на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид; и г) намаленията за данъчни цели, в резултат от обратното проявление на отсрочени данъчни активи, се изключват от прогнозата на бъдещите данъчни печалби, използвани за оценка на възстановимостта на тези активи.

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период). Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна

Приложения към Годишния финансов отчет

възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно неинвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.

МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК). Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2017 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на

Приложения към Годишния финансов отчет

оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба“. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи по амортизирана стойност. Ръководството е проучило и определило, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика на дружеството, но не се очаква да окажат съществен ефект върху стойностите и квасификацията на активите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на неговите финансови активи и пасиви. Ефектите от направените от него анализи, са оповестени.;

МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи компенсации при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на тест, независимо наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. важно е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент, и спрямо него сумата на предплащането може да е и в полза на страна, инициирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане и при полза от по-ранно плащане. Също така а) съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци“ съгласно бизнес модела на предприятието; б) потвърждава, че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност е модифициран, без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата

Приложения към Годишния финансов отчет

или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент;

МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни;

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - разграничаване от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Предположението е, че въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на

Приложения към Годишния финансов отчет

всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е определило, че промените в новия стандарт не биха оказали влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му по отношение на неговите приходи от дейността и/или вземанията му, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от дружеството услуги или отчитането на продажбите на стоки;

МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществена промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки. Новия стандарт изисква разширяване на оповестяването като ръководството ще определи насоките във връзка с прилагането на тези промени през следващите отчетни периоди. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството на дружеството обмисля влиянието, което този стандарт би могло да окаже върху финансовите отчети. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 16 и да не преизчислява сравнителните данни.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2017 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции.

Приложения към Годишния финансов отчет

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на транзакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал.

МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи – подход на наслагване със задна дата и подход на отсрочване. Той не е приложим за дейността на дружеството;

МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт, който ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори - МСФО 4. Той не е приложим за дейността на дружеството;

Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).

Приложения към Годишния финансов отчет

Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) - подобрения в МСС23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО11; б)поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС12; и в)поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23;

КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК). Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третира за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. Това тълкуване може да се прилага с пълна ретроспекция или перспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага;

КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК). Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС12 данъчна позиция когато има налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани с несигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране отделно;

Приложения към Годишния финансов отчет

б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизполваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизполваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третирало промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други. От анализа на данъчното законодателство считаме че не биха възникнали съществени отклонения с приемането на настоящото тълкуване.;

МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или планове на ръководството не се считат за доказателство за промяна.;

МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти“. Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти – тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или планове на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него, са представени в хиляди лева.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към

Приложения към Годишния финансов отчет

датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в съответните раздели на финансовия отчет.

2.2. Консолидиран финансов отчет на дружеството майка

Дружеството е част от „Група Арсенал“ като консолидираният отчет се изготвя от дружеството майка „Арсенал 2000“ АД, поради което „Арсенал“ АД не изготвя отделен консолидиран отчет за наличните съучастия, а представя изискуемата се консолидационна информация след 31.март 2018 г. на дружеството майка, във връзка с изготвяне на консолидиран годишен финансов отчет за 2017 г.- в съответствие с МСФО за 2017 г.- в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет. Съгласно планираните дати, ръководството очаква консолидираният финансов отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 31.05.2018 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година – годишен одитиран финансов отчет 2016г.

В случаите, в които е променено представянето и класификацията на статии от финансовия отчет, сравнителната информация е рекласифицирана с цел постигане на съпоставимост с текущия период. Такива рекласификации се налагат с цел да се постигне по – добра съпоставимост с данните за текущата година. Данните, посочени във финансовите отчети за 2016 и 2017 година са сравними и разбираеми. Същите са обект на оповестяване в пояснителните сведения към настоящия финансов отчет.

Към 31 декември 2017 г. не са осчетоводявани факти и събития, които да налагат промени в представянето и класификацията на статии от финансовия отчет.

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута и валутата на представяне на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано.

Съгласно изискванията на българското законодателство, дружеството води счетоводство и изготвя годишен финансов отчет в националната парична единица на България - Български лев

Приложения към Годишния финансов отчет

(BGN), която с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз, е фиксирана към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лева.

Сделките в чуждестранна валута се записват първоначално в български лева (функционалната валута), като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. В края на всеки отчетен период те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Курсовите разлики, възникващи при уреждането на вземания и задължения в чуждестранна валута при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Немонетарните отчетни обекти в Отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

2.5. Действащо предприятие

Годишният финансов отчет е изготвен на принципа “действащо предприятие”, на база текущо начисляване при спазване възприетите методи на счетоводно отчитане, непроменени през целия отчетен период. Към датата на изготвяне на Отчета няма решение за реструктуриране на дружеството.

2.6. Счетоводни преценки

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени.

Приложения към Годишния финансов отчет

Счетоводната политика е прилагана систематично и е съпоставима с тази, прилагана през предходната година.

3. ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

3.1. Отчет за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход

Дружеството е избрало да представи всички статии на приходи и разходи, признати през периода в единен Отчет за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход. В Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход, дружеството класифицира разходите си според същността им.

3.2. Признаване на приходи и разходи

Приходите и разходите за дейността са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането и признаването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях.

Приходите от продажба на преработени материали/стоки се признават в момента, когато рисковете и изгодите от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите от услуги се признават, като се отчита етапа на завършеност на сделката към края на периода, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените активи или услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на текущо начисляване и съпоставимост.

Финансовите разходи се състоят от банкови такси и други преки разходи по банкови гаранции.

Разходите за бъдещи периоди (предплатени разходи) се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Приходите и разходите за лихви се начисляват на времева база при съблюдаване на дължимата сума по главницата и приложимия лихвен процент.

3.3 Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство дружеството дължи данък върху печалбата. Размерът на данъка върху печалбата за 2017 и 2016 година е 10 % върху облагаемата печалба.

Приложения към Годишния финансов отчет

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочените данъци.

Текущият разход за данък се определя на база на облагаемата печалба за годината, коригирана с определени приходи и разходи, които се приспадат за данъчни цели в текущия период или подлежат на облагане в други периоди. Текущият разход за данък се определя на базата на данъчната ставка в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се осчетоводяват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се ползва балансовият метод на задълженията. Задълженията по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

3.4. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по ”модел на цена на придобиване” , намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и др.

Придобит от дружеството материален актив, се признава в групата на имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато се очаква той да бъде използван в дейността на дружеството (в процеса на производство, за предоставянето на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот- те се считат отделно.

При придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг в сила от 01.01.2003г. от 150 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиките на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините, съоръженията и оборудването е моделът на цената на придобиване по МСС 16, т.е. имотите, машините, съоръженията и оборудването са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва “линеен метод” на амортизация на имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайните материални активи). Амортизирането на активите

Приложения към Годишния финансов отчет

започва от началото на месеца, следващ месеца на въвеждането им в експлоатация. Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване.

Амортизацията на имотите, машините, съоръженията и оборудването се начислява за срока на очаквания им полезен живот по линейния метод. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване, като се използват следните годишни амортизационни норми:

	2017г.	2016г.
Сгради , съоръжения	4%	4%
Машини и оборудване	30%	30%
Автомобили	25%	25%
Транспортни средства без автомобили	10%	10%
Стопански инвентар	15%	15%
Компютърно оборудване	50%	50%
Други	15%	15%

Определеният срок на годност на дълготрайните активи, се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени.

Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини, съоръжения и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Други последващи разходи се капитализират само , когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива и когато стойността му може да бъде надеждно оценена.

Обезценка на активи

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за всеобхватния доход.

Когато загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от

Приложения към Годишния финансов отчет

обезценка на актива в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава като приход веднага.

Към 31.12.2017 г. и 31.12.2016 г., ръководството е направило преглед за обезценка на дълготрайните материални активи от лицензирани оценители, въз основа на който ръководството е преценило, че не са били налице условия за обезценка.

3.5. Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити от дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по модел “цена на придобиване”, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени софтуер, лицензи и патенти и техническа документация.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определена амортизационна норма – 15% и 50% за програмни продукти.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в Отчета за всеобхватния доход.

3.6. Инвестиции

Съгласно счетоводната политика на дружеството, инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по цена на придобиване, намалена с евентуалната загуба от обезценка. Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка, се определя нейният размер и същата се отразява в Отчета за всеобхватния доход като друг финансов приход(разход).

3.6.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството класифицира като инвестиции в дъщерни предприятия притежаваните от него акции и дялове в други дружества, над които упражнява контрол. Приема се, че е налице контрол, когато дружеството:

- притежава пряко или косвено чрез дъщерни предприятия, повече от половината от правата на глас в дадено предприятие;
- притежава половината или по-малко от половината права на глас в предприятие и :
 - притежава власт над повече от половината права на глас по силата на споразумение с други инвеститори;
 - притежава властта да управлява финансовата и оперативната политика на предприятието по силата на устав или споразумение;
 - притежава властта да назначава или освобождава мнозинството от членовете на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган; или
 - притежава властта да подава мнозинството от гласовете на заседания на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки.

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и след

Приложения към Годишния финансов отчет

определяне нейния размер, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход като “друг финансов разход или приход.”.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага “дата на уреждане”.

Инвестициите в дъщерни дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това.

3.6.2. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в акции и дялове от капиталите на дружества, в които “Арсенал” АД има значително влияние се класифицират като инвестиции в асоциирани предприятия.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в асоциирани дружества, се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции в асоциирани предприятия подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и определяне на нейния размер, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход като друг финансов приход/разход.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани дружества се прилага “дата на уреждане”. Инвестициите в асоциирани дружества се отписват, когато настъпят правните основания за това.

3.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за получаване на доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличаване на стойността на капитала, вложен в тях. Първоначално те се оценяват по цена на придобиване, вкл. всички преки разходи по сделката. Последващо, инвестиционните имоти се оценяват по модел на справедлива стойност. Справедливата стойност на имотите, отразява текущите пазарни условия към края на периода и се определя от ръководството с помощта на лицензирани оценители. Печалбите и загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход към “други приходи/разходи от дейността” за периода, през който са възникнали.

Инвестиционните имоти се отписват от Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи икономически ползи или се продадат. Печалбите или загубите от продажбите на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняване на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата.

Трансфери от и към групата на “инвестиционните имоти” се правят, когато има промяна в употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от инвестиционни имоти към имоти за използване в собствената дейност, активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от имоти за използване в собствената дейност има прехвърляне към инвестиционни имоти, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до преносната му стойност се третира като разход за обезценка.

3.8. Нетекущи активи, държани за продажба

Непосредствено преди първоначалната класификация на актива (или групата за извеждане от употреба) като държан за продажба, балансовите суми на актива (или на всички

Приложения към Годишния финансов отчет

активи и пасиви на групата) следва да бъдат оценени в съответствие с приложимите МСФО. При първоначалната класификация като държан за продажба, нетекущите активи или групи за извеждане от употреба се признават по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата.

Загубите от обезценка при първоначалното признаване като държани за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход, дори и за активи, оценени по справедлива стойност, каквито са печалбите и загубите при последваща преоценка.

От датата на класифицирането на даден актив/група материални дълготрайни активи в тази група се спира неговата (тяхната) амортизация. В настоящия момент дружеството не отчита тази категория активи.

3.9. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойностна оценка от себестойността и нетната реализируема стойност. Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до определеното им местоположение и подготовката им за употреба.

Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормална бизнес среда, намалена с очакваните разходи за довършителни дейности и разходите по продажбата.. Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Себестойността на готовата продукция се формира от преките разходи за материали, труд и осигуровки, външни услуги, променливи и постоянни общопроизводствени разходи и други. Разпределението на променливите общопроизводствени разходи в себестойността на продукцията се извършва на база прекия труд в отделните видове изделия. Постоянните общопроизводствени разходи се разпределят на база нормалния капацитет на производствените мощности определен за тригодишен период. Поради това, че произвежданата продукция е взаимосвързана, то разпределението се извършва на база относителния дял на справедливата стойност на всеки произвеждан продукт в общата справедлива стойност на продукцията. Оперативният цикъл на произвежданата продукция по поръчки може да бъде по-дълъг от един отчетен период, поради което ръководството в края на всеки отчетен период прецизира при представянето на материалните запаси класификацията им според времеви фактор като текущи или нетекущи активи.

Оценката на материалните запаси при тяхното изписване се извършва по средно-претеглена цена. В края на всяка финансова година се извършва проверка за обезценка на материалните запаси.

3.10 Финансови инструменти

3.10.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории:

- “финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата”;
- “кредити и вземания”, включително паричните средства и еквиваленти;
- “финансови активи на разположение и за продажба”.

Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета.

Обичайно, дружеството признава в Отчета за финансовото състояние към края на периода, финансовите активи на датата на уреждане . Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Приложения към Годишния финансов отчет

Финансовите активи се отписват от Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществена част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби са такива, които се държат от дружеството за търгуване или изрично им е определено такова предназначение.

Един финансов актив се класифицира в групата за търгуване, ако той е: а) бил придобит по принцип с цел търгуване в краткосрочен план; б) част от идентифицируем портфейл от финансови инструменти, които дружеството управлява заедно и подходът за него е насочен към краткосрочно генериране на печалби; или в) дериватив, който не е определен и не е ефективен като хеджиращ инструмент.

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби се оценяват и представят в Отчета за финансовото състояние по техните справедливи стойности, определени чрез цени на борсата. Всеки резултат от преоценката, печалби или загуба, се отчита в Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход към “приходи/разходи от операции с инвестиции”.

Нетният доход от тези активи съдържа и дивидента или лихвата, получени от тях.

Финансовите активи по справедлива стойност през печалби и загуби се класифицират като текущи активи.

Кредити и вземания

Вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в Отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност, при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Обичайните за дружеството активи в тази група са: вземания по предоставени заеми и търговски вземания. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 12 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно – като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход за периода към “финансови приходи/разходи нетно”. Към края на всеки отчетен период, дружеството оценява дали са настъпили събития или обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях, съгласно оригиналните условия на вземанията.

При оценката на събираемостта на вземанията, ръководството прилага следните критерии:

- за вземанията от дъщерни предприятия – ръководството прави анализ на цялата експозиция от всяко дъщерно дружество с оглед преценка на реалната възможност за събирането им. При наличие на несигурност относно събираемостта на вземанията, се прави преценка каква част от тях е обезпечена (залог, ипотека) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо реализиране на обезпечението). Вземанията или част от тях, за които ръководството установява, че съществува достатъчно висока несигурност за събирането им се обезценяват до 100 %;

Приложения към Годишния финансов отчет

- за вземанията от други контрагенти – просрочените вземания и вземанията, за които ръководството е преценило, че съществува висока несигурност за събираемостта им, се третираят като несъбираеми и се обезценяват изцяло.

Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на вземанията, за които е преценено, че е необходимо да се направи обезценка, се коригира чрез използването на корективна сметка, в която се натрупват всички обезценки. Загубите от обезценка и последващото им възстановяване се признават в Отчета за всеобхватния доход.

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно дружеството държи некотирани или ограничено котирани на борса акции в други дружества, придобити с инвестиционна цел от него, и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по справедлива стойност, с изключение на тези инвестиции в капиталови инструменти на дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.

Справедлива стойност на акциите на дружества, чиито книжа са борсово котирани, се определя чрез прилагане на осреднена борсова цена “купува” от последния месец към края на всеки отчетен период. Възникналите печалби и загуби от оценка по справедлива стойност се признават директно в собствения капитал, с изключение на загубите от обезценка, до момента на отписване на финансовия актив, когато натрупаните печалби или загуби, признати преди това в собствения капитал, се признават в Отчета за всеобхватния доход.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в Отчета за всеобхватния доход, когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Към края на всеки отчетен период, дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че отделен финансов актив или група активи има обезценка.

3.10.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват заеми и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в Отчета за финансовото състояние по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва, освен за просрочени, предоговаряни и под условие за предсрочно изплащане.

3.11. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца. Отчета за паричните потоци за периода е изготвен по прекия метод, съгласно изискванията на МСС 7.

Приложения към Годишния финансов отчет

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- постъпленията и плащанията за лихви по предоставени и получени заеми се включват в паричните потоци от финансова дейност;
- паричните потоци, свързани с предоставени и получени кредити (главници), се включват като парични потоци от финансова дейност;
- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като “ постъпления (плащания)”, нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

3.12. Търговски и други задължения

Търговските и други задължения са отразени по номинална стойност по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизирана стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва. Разликата между сегашната стойност и общата сума на плащанията се отчита като финансов разход (лихва).

3.13. Заеми и други лихвоносни задължения

Първоначално заемите и лихвоносните задължения се оценяват по справедливата стойност на получените финансови средства, а последствие - по амортизирана стойност чрез използването на ефективен лихвен процент, който поради естеството на договорите съвпада с договорения лихвен процент. Амортизираната стойност се изчислява като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в Отчета за всеобхватния доход като “финансови приходи/разходи нетно” през периода на амортизация.

3.14 Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в Отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в Отчета за всеобхватния доход.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг.

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг.

Приложения към Годишния финансов отчет

Плащанията/постъпленията по оперативния лизинг се признават като разходи/приходи в Отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

3.15. Акционерен капитал и резерви

“Арсенал” АД е създадено като акционерно дружество. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и законов резерв “фонд Резервен”, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, по решение на Общото събрание;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставените им предимства за акциите;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

3.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Задълженията за доходи при пенсиониране, признати в Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход за периода, представляват сегашната стойност на задълженията за дефинирани доходи.

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на настия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица” и здравно осигуряване през 2017г., е 31.3% (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице по видове осигурителни вноски, съгласно Кодекса за социално осигуряване) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са основната част от заетите в дружеството / съответно- 34,3% здравни и осигурителни вноски за втора категория труд /.

Приложения към Годишния финансов отчет

В допълнение, изцяло за своя сметка, работодателят прави осигурителна вноска за фонд “ТЗПБ”, която е диференцирана за различните предприятия от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието и е 0.9 % за “Арсенал” АД за 2017г.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове, работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения :

- неспазено предизвестие - за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работата за повече от 15 дни и др. – от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – в размер на брутното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения, за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналетът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет, дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката не се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, тъй като такива не се дължими върху обезщетението.

Съгласно Кодекса на труда, дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в дружеството може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики, тези схеми представляват планове с дефинирани доходи. Към датата на всеки финансов отчет, дружеството прави оценка в средносрочен план (3 години) за очакваните обезщетения по категории персонал.

3.17. Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това

Приложения към Годишния финансов отчет

задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в Отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход, където е представена и самата провизия.

Стойността на провизиите за гаранции се определя на базата на най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към края на отчетния период, като е взет предвид и минал опит (в случаите, когато дружеството поема гаранции за продадени активи).

3.18. Оценяване по справедлива стойност

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, поради което някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят по справедлива стойност за целите на финансови отчитане. Оценките се извършват като се използват два подхода а именно:

- на повтаряща се база за категориите „финансови активи на разположение за продажба“, предоставените и получени заеми (независимо дали са банкови или от трети лица), търговски вземания, други вземания и задължения, вземания и задължения за финансов лизинг;

- на неповтаряща се база нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасива обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяване. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението че операцията по продажбата ще се реализира на основен пазар за този актив или пасив или друг най-изгоден пазар, който може да бъде приравнен като основен.

Измерването на справедливата стойност на нефинансовите активи е базирано на предположението за най-ефективно възможно използване на актива което е изходната точка на оценъчната техника.

Дружеството прилага следните оценъчни техники:

- пазарния подход;
- приходния подход;
- разходния подход,

като най-често прилаганите техники са директни. Ползват се и подхода за пазарните аналози и дискутираните парични потоци за достоверно отчитане на приложената оценъчна техника към момента на оценяване.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по справедлива стойност се категоризират в рамките на йерархията на справедливата стойност а именно:

- Ниво 1 – котиран (некоригиран) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

- Ниво 2 – оценъчни техники при които се използват входящи данни които са различни от директно котиран цени но са пряко или косвено достъпни за наблюдение;

- Ниво 3 – оценъчни техники при които се използват входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедливата стойност Ниво 2 и Ниво 3.

Дружеството използва и външни експерти за оценка на активите и пасивите за оценка по справедлива стойност на интервали определени от ръководството на дружеството за съответната категория активи, като входящите данни и измервания са обект на обсъждане и координиране.

“ АРСЕНАЛ “ АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от ръководството на дружеството.

4. ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ
4.1 НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

Отчетените приходи от продажби включват:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Продажби на продукция	515 115	437 155
Приходи от продажба на стоки	9 194	10 231
Продажби на услуги	2 719	4 678
Други	10 705	9 085
	537 733	461 149

Отчетените приходи от продажби на продукция се разпределят както следва:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Продажби за външен пазар	71.90%	72.23 %
Продажби за вътрешен пазар	28.10 %	27.77 %
	100.00%	100.00%

Приходите от продажби на продукция могат да се анализират по продукти, както следва:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
А.Гражданска продукция	0.80%	0.70%
Б.Специална продукция	99.20%	99.30%
	100.00%	100.00%

ДРУГИ ПРИХОДИ

Другите приходи включват:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Приходи от продажба на стоково-материални запаси	6 644	5 318
Приходи от наеми	503	464
Отписани задължения	1 039	106
Други в т.ч.:	2 519	3 197
- приходи от полезни отпадъци	2 106	2 481
- приходи от глоби, неустойки	1	1
- приходи от комп.отпуски, провизии за задължения и др.	412	715
	10 705	9 085

Приложения към Годишния финансов отчет

4.2 ФИНАНСИРАНИЯ

През 2017г има сключен нов договор по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси,, за 406 хил лв с 80% стойност на финансирането /325 хил лв/ и 20% самоучастие /81 хил лв/ на дружеството. Проектът приключва през 2018г, когато с верифициране на разходите ще започне отчитането на признатите приходи по оперативната програма. Изпълнението по бюджета на проекта е в размер на 370 хил лв със средства на дружеството в т.ч.:

- за специално и работно облекло и ЛПС- 227 хил лв;
- за оборудване и стопански инвентар- 119 хил лв;
- за организация и управление и възнаграждения- 24 хил лв.

През 2017г са признати приходи по приключили оперативни програми както следва:

- Оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика“ - за проект на обща стойност 3 919 хил лв с 50% самоучастие, чието изпълнение е започнало през 2014г и е приключило през 2015г. По него са признати 454 хил лв в годината на верификация на разходите /2015г/, а от оставащите за следващи години 1 491 хил лв от амортизации на активи, създадени по проекта – през 2016г са признати приходи в размер на 618 хил лв, а през 2017г- 539 хил лв.

4.3 ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАПАСИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НП

Измененията на запасите от продукция и незавършено производство включват:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Изменение на запасите от готова продукция	50 393	(29 724)
Изменение на запасите от незавършено производство	17 187	17 693
	67 580	(12 031)

4.4 ПРИДОБИВАНЕ НА ДМА ПО СТОПАНСКИ НАЧИН

Разходите за придобиване и ликвидация на ДМА се разпределят както следва :

- за придобиване на сгради – 235 хил лв, /2016г- 243 хил лв/;
- за придобиване на машини, съоръжения и други – 4 341 хил лв, /2016г- 2 123 хил лв/.

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали се състоят от разходи за:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Основни материали	165 414	128 526
Спомагателни материали	12 347	9 124
Електрическа енергия	12 341	11 125
Горива и смазочни материали	4 223	2 686
Други материали	2 532	898
	196 857	152 359

“ АРСЕНАЛ “ АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги са както следва:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Телефони, пощенски и куриерски	118	149
Юридически услуги	241	113
Абонамент	8	9
Местни данъци и такси	459	334
Застраховки	537	427
Транспортни и други услуги по реализация на продукцията	33 175	36 151
Други /услуги за производството, поддръжка ДМА/	22 741	15 493
	57 279	52 676

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Възнаграждения	148 348	104 116
Социални осигуровки	22 662	15 066
Здравни осигуровки	6 711	4 506
	177 721	123 688

8. РАЗХОДИ ЗА АМОРТИЗАЦИЯ

Отчетената амортизация за 2017г, в размер на 10 768 хил лв, се разпределя както следва:
разходи за амортизации на дългосрочни материални активи- 10 598 хил лв и разходи за амортизации на дългосрочни нематериални активи- 170 хил лв.

9. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В съответствие с МСС 19, за 2017г. са отчетени разходи за провизии както следва:

- обезщетения при пенсиониране на работници и служители на дружеството - сума в размер на 771 хил. лв. (893 хил. лв. – за 2016г.).
- отчетени разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски за неползван, полагащ се за годината платен годишен отпуск - сума в размер на 4 431 хил.лв.(2 175 хил.лв. за 2016г.).

10. ДРУГИ РАЗХОДИ

Другите разходи се състоят от разходи за:

Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
---------------------------	---------------------------

“ АРСЕНАЛ “ АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

	31.12.2017	31.12.2016
Командировки	409	313
Данъци върху разходите по ЗКПО	356	273
Лихви и глоби за просрочие на задължения към бюджета	105	43
Обезщетения по Кодекса на труда	781	619
Други	12 103	8 183
	13 754	9 431

В позиция “Други” са включени следните по-съществени разходи:
- брак на материални запаси – 410 хил. лв.,(за 2016 - 351 хил.лв)
- разходи за ваучери за храна – 8 780 хил.лв.,(за 2016г. – 6 491 хил. лв.);
- разходи за провизии, рекламации, отписани вземания, стипендии и др.- 2 913 хил. лв,(за 2016г. – 1 341 хил. лв).

11. БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ АКТИВИ

Балансовата стойност на продадените активи включва:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Стоки	6 926	8 623
Материали, дълготрайни активи	3 754	3 477
	10 680	12 100

12. НЕТНИ ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/РАЗХОДИ

Финансовите разходи, нетно по видове могат да се анализират както следва:

	Периода, приключващ на 31.12.2017	Периода, приключващ на 31.12.2016
Разходи за лихви		
Приходи от лихви	9	15
Разходи за лихви, нетно	9	15
Разходи от промяна на валутни курсове	(1 701)	(1 018)
Приходи от промяна на валутни курсове	339	1 035
Разходи за промяна на валутни курсове, нетно	(1362)	17

Другите финансови разходи в размер на 641 хил.лева (377 хил.лева за 2016 год.) представляват банкови такси и разноски.

13. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ

Разходът за данък е както следва:

Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
---------------------------	---------------------------

“ АРСЕНАЛ “ АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

	31.12.2017	31.12.2016
Текущ разход за данък върху облагаемата печалба	(14 180)	(9 750)
Приход от отсрочени данъци от възникващи и усвоени временни разлики през текущия период	610	658
Разход за данъци (Икономия), нетно	(13 570)	(9 092)

Обяснение на ефективната данъчна ставка

	%	Периода, приключващ на 31.12.2017	%	Периода, приключващ на 31.12.2016
Печалба преди данъци		136 173		91 299
Корпоративен данък	10	(13 617)	10	(9 130)
1.Непризнати разходи/приходи за данъчни цели: /нетно/- 5 631 хил лв (2016г – 6 201хил лв);		(563)		(620)
2. Непризнати разходи от временни разлики – 19 068 хил лв (2016г- 12 506 хил лв)		1 907		1 251
3. Непризнати приходи от временни/постоянни разлики- 12 966 хил лв (2016г- 5 392 хил лв)		(1 297)		(593)
Разход за данъци		(13 570)		(9 092)

Данъкът за текущата година е изчислен в съответствие със Закона за корпоративното подоходно облагане.

Отсрочените данъци към 31 декември 2017 г. и 31 Декември 2016 г. са изчислени като е използвана приложимата данъчна ставка, определена в Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приложимата данъчна ставка за 2017 година е 10 % (за 2016 година – 10 %).

В съответствие с българското законодателство, възникналите в рамките на финансовата година данъчни загуби могат да бъдат пренесени и компенсирани срещу бъдещи облагаеми печалби в някоя от следващите пет финансови години. Към 31 декември 2017 година в дружеството няма налични такива загуби от предходни години.

14. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ

Движението на имотите, машините, съоръженията и оборудването е както следва:

	Земя	Сгради	Машини, оборудване и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Разходи за придобиване на дълготрайни активи	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ							
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	29 548	43 343	86 715	4 158	4 818	10 040	178 622
Придобити	583	5 555	10 563	1 387	826	22 566	41 480
Отписани		23	995	121	66	19 438	20 643
31 ДЕКЕМВРИ 2016	30 131	48 875	96 283	5 424	5 578	13 168	199 459
Придобити		5 914	24 862	1 251	1 510	30 190	63 727
Отписани			808	438	571	34 205	36 022
31 ДЕКЕМВРИ 2017	30 131	54 789	120 337	6 237	6 517	9 153	227 164
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ							
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	-	28 274	74 764	3 311	3 929		110 278

“ АРСЕНАЛ “ АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

Начислена за периода	-	1 673	4 497	286	425		6 881
Отписана Амортизация	-	17	994	121	66		1 198
31 ДЕКЕМВРИ 2016	-	29 930	78 267	3 476	4 288		115 961
Начислена за периода	-	1 929	7 277	741	651		10 598
Отписана амортизация	-		798	438	571		1 807
31 ДЕКЕМВРИ 2017	-	31 859	84 746	3 779	4 368		124 752
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	30 131	18 945	18 016	1 948	1 290	13 168	83 498
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	30 131	22 930	35 591	2 458	2 149	9 153	102 412

Преоценка

Преглед за обезценка

Към 31.12.2017г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните материални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

Други данни

Към 31.12.2017г., съгласно договор за наем от 1.12.2009г. и анекс от 15.11.2017г., движимите и недвижими активи на почивна база гр. Несебър, са предоставени за възмездно ползване. Недвижимият имот, състоящ се от: сграда почивна станция, столова с кухня и лоби-бар и движимите активи- представляващи съоръжения и стопански инвентар- е на обща балансова стойност 2 135 хил. лв. Той не се отчита като инвестиционен, тъй като доходите от наем за 2017г. са несъществена сума в общия размер на приходите.

Към 31.12.2017г. има учредени тежести върху дълготрайни материални активи собственост на дружеството :

- ипотека на недвижим имот (земя и сгради)- с.Шейново ;
- ипотека на недвижим имот(земя и сгради)- Дом на културата “ Арсенал”.

Към 31.12.2017г. в състава на дълготрайните материални активи са включени активи , които са напълно амортизирани, но продължават да се използват в стопанската дейност, с отчетна стойност в размер на 79 527 хил. лв. (31.12.2016 г. – 79 533 хил.лв.).

Към 31.12.2017г. в “Разходи за придобиване на дълготрайните материални активи” са включени:

- разходи за придобиване на сгради и строителни съоръжения – 4 268 хил. лв.;
- разходи за придобиване на машини и оборудване – 4 613 хил. лв.;
- транспортни средства и други разходи за придобиване на дълготрайни материални активи – 273 хил.лв.

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Права върху собственост	Програмни продукти	Други	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ				
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	131	3 479	1 591	5 201
Придобити	4	97	27	128
Отписани	4		3	7
31 ДЕКЕМВРИ 2016	131	3 576	1 615	5 322
Придобити	2	91	7	100
Отписани	2	2	40	44
31 ДЕКЕМВРИ 2017	131	3 665	1 582	5 378
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ				

“ АРСЕНАЛ “ АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	122	3 310	1 064	4 496
Начислена за периода	2	168	109	279
Отписана амортизация	4			4
31 ДЕКЕМВРИ 2016	120	3 478	1 173	4 771
Начислена за периода	3	56	111	170
Отписана амортизация	2	2		4
31 ДЕКЕМВРИ 2017	121	3 532	1 284	4 937
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ				
31 ДЕКЕМВРИ 2016	11	98	442	551
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ				
31 ДЕКЕМВРИ 2017	10	133	298	441

Към 31.12.2017 г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните нематериални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

Нематериалните активи, представени в Отчета за финансовото състояние се използват в дейността на дружеството и се очаква да носят бъдещи икономически ползи.

16. СЪУЧАСТИЯ

Инвестициите на дружеството представени в Отчета за финансовото състояние са както следва:

Инвестиции	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Инвестиции в дъщерни предприятия	10	10
Общо инвестиции	10	10

17. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Към 31.12.2017г. като дългосрочно вземане е отчетена допълнителна парична вноска, съгласно чл.134 от ТЗ, на стойност 313 хил.лв. (31.12.2016г. - 413 хил. лв.) за финансиране на дружество “Арсенал трейдинг“ ЕООД.

18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Активите по отсрочени данъци са формирани както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Начислени провизии за неизползван отпуск	479	246
Обезценка на вземания		15

“ АРСЕНАЛ “ АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

Обезценка на материали	355	371
Обезценка на готова продукция	414	425
Обезценка на незавършено производство	541	557
Обезценка на инвестиционни имоти	81	81
Доходи при напускане	234	199
Обезценка на стоки	41	56
Обезценка на разходи за придобиване на активи	276	251
Амортизации на ДА по ЕФ	33	87
Възнаграждения на ФЛ	1 347	903
	3 801	3 191

Към 31 декември 2017 г., респ. към 31 декември 2016 г. дружеството признава активи по отсрочени данъци, възникнали в резултат от начислени данъчни ефекти върху намаляеми временни разлики. Данъчните ефекти от признатите активи по отсрочени данъци са отразени и в Отчета за всеобхватния доход.

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще или в следващ период и възможностите на дружеството да генерира данъчна печалба.

19. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси представляват:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Материали	124 365	106 764
Готова продукция	98 815	48 728
Стоки за препродажба	13 366	11 123
Незавършено производство	131 515	114 264
	368 061	280 879

Извършена е инвентаризация на всички материалните запаси, резултатите от която са отразени в настоящия годишен финансов отчет. Ежегодно към датата на Годишния финансов отчет, се извършва анализ на обездвижените материални запаси с оглед необходимостта от извършването на обезценка. Извършен е преглед за обезценка, изхождайки от критериите: година на придобиване, нетна реализируема стойност, възможност за реализация на изделията, за които са предназначени и не е констатирана необходимост от обезценка за 2017г.

20. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските и други вземания са както следва:

	Приложение	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Вземания от търговски клиенти	20.1	10 291	20 869
Авансови плащания към доставчици	20.2	12 824	9 974
Други	20.3	4 051	4 385
Общо		27 166	35 228

“ АРСЕНАЛ “ АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

20.1. ВЗЕМАНИЯ ОТ ТЪРГОВСКИ КЛИЕНТИ

Вземанията от търговски клиенти са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Вземания от клиенти в лева	1 182	877
Вземания от клиенти в чужестранна валута	9 109	19 992
Търговски вземания, нетно	10 291	20 869

Към 31 декември 2017г. дружеството не е признало загуба от обезценка за несъбираемост на търговските вземания, определена на база анализ на вземания от клиенти и доставчици, като се разглежда всяко едно поотделно на база възрастов анализ. През 2017 г. няма класифицирани вземания като рискови.

20.2. АВАНСОВИ ПЛАЩАНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

Към 31 декември 2017г. дружеството отчита авансови плащания към доставчици в размер на 12 824 хил.лева (2016 г. – 9 974 хил.лева). Няма плащания класифицирани като рискови (2016 г. - класифицирани като рискови са на стойност 12 хил.лева с размер на обезценка 12 хил.лева) .

20.3. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Другите вземания са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Предплатени разходи	273	178
Съдебни и присъдени	678	841
Подотчетни лица	40	35
Други вземания	3 060	3 331
Други вземания	4 051	4 385

В “Предплатените разходи” към 31.12.2017 г. са включени авансово платени суми за абонаменти в размер на 25 хил. лева и за застраховки - 248 хил.лева, които съгласно политиката на дружеството участват във формирането на бъдещите икономически изгоди, чрез прилагане на принципа на съпоставимостта (касят изгоди, възникващи в следващия отчетен период).

Другите вземания към 31.12.2017 г. представляват: вземане от „ Дунарит“ АД по договор от 30.10.2014г в размер на 848 хил.лв.; разчети по гаранции – 654 хил.лева; разчети по оперативна програма“РЧР“ – 325 хил.лв. и други вземания с текущ характер в размер на 1 233 хил. лв.

20.4. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

20.4.1. От посочените в точка 20.1 вземания от клиенти към 31.12.2017 г. – вземанията от свързани лица са 313 хил лв.(31.12.2016 г.– 414 хил.)

20.4.2. От посочените в точка 20.2 авансови плащания към доставчици към 31.12.2017г.със свързани лица няма вземания. (31.12.2016г. – 210 хил.лв.)

20.4.3. От посочените в точка 20.3 други вземания от свързани лица към 31.12.2017г. – със свързани лица няма вземания (31.12.2016г. – 83 хил.лв.)

“ АРСЕНАЛ “ АД
Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

21. ДАНЪЦИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Към 31.12.2017г. дружеството има данъци за възстановяване в размер 9 115 хил.лв., в това число:

- ДДС по справка - декларация за месец декември 2017г. - 1 968 хил.лв.
- Акциз за възстановяване – 7 147 хил.лв.

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Парични средства в лева	11 290	3 989
Парични средства в чуждестранна валута	120 736	89 777
Блокирани парични средства по издадени банкови гаранции	11 702	1 642
	143 728	95 408

Паричните средства в чуждестранна валута са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2017г. (31.12.2016 г.), в съответствие с изискванията на МСС 21.

23. РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ

Дружеството е регистрирано със записан основен капитал в размер на 2 225 хил. лв., състоящ се от 2 225 224 броя обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лев всяка. Акционерната структура на дружеството към 31 декември 2017г. и 31 декември 2016г. е както следва:

	31.12.2017		31.12.2016	
Акционер	Брой акции	Акции %	Брой акции	Акции %
„Арсенал-2000“ АД	2 219 085	99.72	2 217 001	99.63
Физически лица – 164 на брой (2016 г. – 221)	6 139	0.28	8 223	0.37
Общо	2 225 224	100	2 225 224	100

Притежателите на обикновени акции имат право на дивидент и да гласуват с един глас за всяка акция, която притежават на Общите събрания на дружеството. Всички акции са равнопоставени по отношение на остатъчните активи.

24. РЕЗЕРВИ И ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ

Резервите са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Законови резерви по чл.246 от ТЗ	208 001	125 794
Допълнителен капитал	151 888	151 888
	359 889	277 682

Приложения към Годишния финансов отчет

Законовите резерви и допълнителен капитал, са формирани като отчисления от печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и Устава на дружеството.

25. НАТРУПАНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА

За 2017г. дружеството отчита печалба в размер на 122 603 хил. лв. За 2016г. балансовата печалба е в размер на 82 207 хил. лв. Натрупаната печалба към 31.12.2016г., в размер на 82 207 хил.лв., през 2017г. е отнесена в законови резерви.

26. ПРОВИЗИИ

Към 31 декември 2017 г., респ. 31 декември 2016г. дружеството е формирало провизии за обезщетения при пенсиониране в съответствие с МСС 37, както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Провизия за обезщетения при пенсиониране	2 339	1 990
Провизии за задължения	0	0
Общо провизии	2 339	1 990

Към 31 декември 2017г. дружеството е направило оценка на сумата на очакваните разходи за персонала при настъпване на пенсионна възраст. Общата сума на задълженията включва плащанията при прекратяване на трудовото правоотношение след придобиване на право на пенсия за възраст и стаж, както и поради болест.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор (КТД), при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното месечно трудово възнаграждение, ако трудовия му стаж при работодателя е до 10 години или в шест кратен размер на brutното трудово възнаграждение, ако трудовия му стаж при работодателя е над 10 години.

Освен това, при преждевременно пенсиониране поради нетрудоспособност, персоналят има право на обезщетение в размер до две месечни brutни работни заплати.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в Отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в Отчета за всеобхватния доход. Предвид опита на ръководството и специфичния предмет на дейност, изчисленията са направени от дружеството.

Към 31.12.2017г., в Отчета за финансово състояние провизиите за задължения за обезщетения при пенсиониране на работници и служители на дружеството са представени като текущи – 698 хил. лв. и нетекущи – 1 641 хил. лв. (2016 г. – текущи – 466 хил. лв., нетекущи – 1 524 хил. лв.).

27. БАНКОВИ ЗАЕМИ

Към 31.12.2017г. дружеството няма задължения по заеми към Банки.

“ АРСЕНАЛ “ АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2017 година

Приложения към Годишния финансов отчет

28. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Текущите търговски и други задължения към 31 декември 2017г. и 2016г. се състоят от:

	Приложения	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Задължения към доставчици	28.1	12 274	20 367
Получени аванси от клиенти	28.2	120 422	98 249
Други задължения	28.3	1 060	1 732
Общо текущи търговски и други задължения		133 756	120 348

28.1. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ

Текущите задължения към доставчици към 31 декември 2017 г. и 2016 г. се състоят от:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Задължения към доставчици в лева	10 841	18 109
Задължения към доставчици в чуждестранна валута	1 433	2 258
	12 274	20 367

Дружеството урежда задълженията към своите доставчици между 30 и 180 дни от датата на възникване, според клаузите на съответния договор.

Задълженията към доставчици в чуждестранна валута са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2017г. (31.12.2016 г.), в съответствие с изискванията на МСС 21.

28.2. ПОЛУЧЕНИ АВАНСИ ОТ КЛИЕНТИ

Към 31 декември 2017 г. получените аванси от клиенти са в размер на 120 422 хил. лв., в т.ч. 72 002 хил. лв. от клиенти в чуждестранна валута. Получените аванси в чуждестранна валута се отчитат по историческа стойност, съгласно МСС 21. Авансите са обвързани с поръчки за производство и продажба на продукция за съответните клиенти.

28.3. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Съгласно споразумения със съответните доставчици, са предоставени на отговорно пазене комплектации за изделия на дружеството. Комплектациите се фактурират и заплащат след реализация на изделията, за които са предназначени.

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване към 31 декември 2017г. и 2016г. се състоят от:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Задължения за неизплатени отпуски	4 785	2 457
Задължения към персонала за възнаграждения	17 887	12 709
Задължения към социалното осигуряване	3 523	2 396
Задължения за здравно осигуряване	1 082	753
Текуща част от провизията по т.28 (доходи при напускане)	698	466
	27 975	18 781

Приложения към Годишния финансов отчет

30. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Към 31 декември 2017г. дружеството отчита следните данъчни задължения :

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Данък върху доходите на физически лица	3 378	2 506
Данък върху разходите	356	270
Корпоративен данък	1 180	250
	4 914	3 026

Задълженията за данък върху доходите на физически лица към 31 декември 2017г., се отнасят за възнаграждения на персонала за месец декември 2017г., респ. за месец декември 2016г.

До датата на изготвяне на отчета, в дружеството са извършени ревизии и проверки, както следва:

- по ДДС – до 31.12.2010 г.
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2010 г.
- Национален осигурителен институт – пълна ревизия по разходите на ДОО до 31.08.2013 г.

31. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите задължения са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Задължения по застрахователни полици	127	96
Удръжки от работни заплати и други текущи начисления	1 259	618
	1 386	714

Удръжките по работни заплати са преведени на съответните получатели през месец 01.2018 год.

32. ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

Приходите за бъдещи периоди през 2017г. са в размер **658 хил.лв.**

По проект за оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика“ през 2017 г. са отсрочени приходи в размер на 333 хил.лв./ 2016г - 872 хил.лв./, представляващи остатък от признатия размер на финансирането. Сумата съответства на верифицирания разход за придобиване на активи и ще се отчита като текущ приход в срока на отчитане на разхода за амортизации от въведените активи.

По оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ е отразен отсрочения приход с размера на финансирането по договор – 325 хил.лв.

Приложения към Годишния финансов отчет

33. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

През 2017 и 2016 година дружеството е имало взаимоотношения и е извършило различни сделки със свързани лица, като продажби на продукция, покупка и продажба на материали и дълготрайни активи, предоставяне на услуги. Свързаните лица включват „Арсенал-2000“ АД , „Балканроз трейдинг“ ЕООД , „Медицински център Арсенал“ ЕООД, „Арсенал трейдинг“ ЕООД „Балкански ловец“ ЕООД.

Сделките между свързаните лица са сключени при условия, които не се различават от тези между несвързаните лица.

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Търговски и други вземания от свързани лица	313	707
Търговски задължения към свързани лица	2 761	7 834

34. ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Целите на ръководството на дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да може да предоставя възвръщаемост на капитала на акционерите;
- да осигури добра рентабилност на акционерите, като определя адекватно цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея, в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, дружеството се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти.

През 2017 година стратегията на дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена.

Съотношението нетен дълг към капитал съответно към 31 декември 2017г. и 2016г. е както следва:

	Към 31.12.2017г.	Към 31.12.2016г.
Общ дълг	169 672	144 393
Пари и парични еквиваленти	(143 728)	(95 408)
Нетен дълг	25 944	48 985
Общо собствен капитал	484 717	362 114
Общо собствен капитал и нетен дълг	510 661	411 099
Нетен дълг към капитал	0,05	0,12

Приложения към Годишния финансов отчет

35. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено дружеството, са изброени по-долу.

35.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева и евро, чийто курс е фиксиран към курса на лева. Чуждестранните транзакции, деноминирани в щатски долари, излагат дружеството на валутен риск, но те са сведени до минимум през 2017г. За да сведе до минимум риска от промяна на валутния курс, дружеството премина от доларови в еурови цени към основните си контрагенти.

35.2. Лихвен риск

Политиката на дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск. Към 31 декември 2017 година дружеството няма банкови заеми (текущи и нетекущи) , (за 2016г. – няма банкови заеми).

35.3. Ценови риск

С цел управление на ценовия риск, дружеството заявява доставката на необходимите материали предварително и по тримесечия, договаря цените на тези услуги, за които това е възможно и съответно сключва договори за цялата финансова година.

35.4. Кредитен риск

Излагането на дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на търговските и кредитни вземания. Същите са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по рискови вземания.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е, че отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на кредитните условия. За останалата част от клиентите, продажбите се извършват след получаване на плащането или при условията на акредитивно плащане.

35.5. Ликвиден риск

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Потребностите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози, а в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни.

35.6. Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява

Приложения към Годишния финансов отчет

във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период. Котирани пазарни цени или котировки на дилъри за подобни инструменти се използват за дългосрочни дългове.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в Отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са повече инвестициите в дъщерни и асоциирани (и в други дружества), за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства, представените в Отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

35.7. ПАЗАРЕН РИСК

Анализът на приходите от продажби показва концентрация на продажбите и печалбата в ограничени географски сегменти и клиенти.

36. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

36.1. Национални резерви и военновременни запаси

Дружеството има ангажименти по правителствена програма за Националния резерв и военновременните запаси , като съхранител на материали и машини .

36.2. Програми за опазване на околната среда

Резултат от целенасочените действия на ръководството за опазване на околната среда са издадените комплексни разрешителни за експлоатация в съответствие с чл.117 от ЗООС.

Направените разходи за опазване на околната среда са в размер на 1 807 хил.лева.

36.3. Интегрирана система за управление

Приложения към Годишния финансов отчет

В дружеството е внедрена система за управление на качеството сертифицирана за производство на металоурежещи машини от LRQA в съответствие с ISO9001 и за производство на оръжия и боеприпаси, сертифицирана от Министерство на отбраната на РБългария в съответствие с публикация на НАТО AQAP 2110 .

37. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са настъпили събития след отчетния период по отношение на обектите, представени във финансовия отчет, които да изискват корекции или отделно оповестяване към 31 декември 2017 г., освен оповестените в приложението на отчета.

В периода от 31 декември 2017 г. до датата, на която финансовият отчет е утвърден за издаване от Съвета на директорите не са възникнали сделки или събития от съществено значение и (или) с необичайно естество, които по мнение на дружеството биха оказали значително влияние върху резултата за следващата финансова година.

38. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО

Към 31 декември 2017 г. и 31 Декември 2016 г. дружеството е направило на своите служители задължителна групова застраховка “Трудова злополука”, както и пълно каско на 45 броя МПС.

Настоящият Годишен финансов отчет на “Арсенал” АД е приет от Съвета на директорите на дружеството с протокол № 1/22.02.2018 година и е подписан от:

“Арсенал” АД:

Съставил:

/...../

Изп. директор:

/...../